

[Ministeren for offentlige arbejder.]

hvornår disse arbejder skulle gennemføres. Dette er stadig afhængigt af de lokale vejbestyrelses initiativ. Der er ganske vist i vejbestyrelsesloven åbnet mulighed for, at ministeren med vejnævnets tilslutning kan forlange visse arbejder gennemført, men det har kun været tanken, at denne beføjelse skulle anvendes i særlige undtagelsestilfælde. Dette hænger naturligvis sammen med, at kommunerne af egne skattemidler skulle udrede både en vis del af anlægsudgiften og en — større — del af den fremtidige vedligeholdelse. Da de kommunale råd og ikke ministeriet er ansvarlige for den kommunale økonomi, måtte det være stærkt begrænset, hvad ministeriet kunne bestemme af foranstaltninger, der ville belaste kommunernes økonomi.

Nu skal jeg i almindelighed ikke underkende den indflydelse, der kan øves ved at give eller nægte vejfondstilskud, ej heller de resultater, der kan nås eller allerede er opnået ved forhandling med de lokale vejbestyrelser. Det ville også være uretfærdigt ikke at anerkende den forståelse af trafikudviklingen og den samarbejdsvilje, som findes blandt de kommunale vejbestyrelser, samt den betydelige tekniske indsigt og dygtighed, der findes inden for vore amtsvejevæsener og andre kommunale tekniske administrationer. Imidlertid finder jeg, at de senere års udvikling viser, at systemet ikke længere er tilfredsstillende, når talen er om motorvejsanlæggene og de øvrige kostbare anlæg på hovedlandevejene, og dette gælder, hvad enten det drejer sig om forholdene på landet eller i byerne. Den udvikling, hvor-efter staten gennem vejfonden har betalt en stigende del af anlægsudgifterne, har man nu for disse store anlægs vedkommende måttet føre så langt frem, at der ikke kan være rimelighed i at opretholde et princip om kommunal ansvarlighed på dette område på grundlag af en relativt uvæsentlig bidragsydelse fra kommunal side. Heri ligger, at også den udvikling, som har givet staten forøget indflydelse, nu må føre til, at den afgørende bestemmelsesret på det pågældende område helt overføres til staten.

I meget nær forbindelse med spørgsmålet om statens fulde ansvar og bestemmelsesret med hensyn til hovedlandevejene står, at der herved åbnes mulighed for lovgivnings-

magten til i større omfang, end det har været muligt, når disse veje henligger under kommunal bestyrelse, direkte at tage stilling til de enkelte større afgørelser og investeringer og føre en nøjere bevillingsmæssig kontrol med disse. Det er jo også sådan, at store trafik anlæg på andre områder bliver indgående behandlet af folketinget, og dette gælder, selv om de som f. eks. de københavnske tunnelbaner har en lige så stor betydning for fremtidige kommunale dispositioner som udbygning af hovedlandevejene i området.

Der er også flere gange her i tinget og fra forskellig side givet udtryk for betænkeligheder ved, at folketinget ikke havde tilstrækkelige muligheder for at øve indflydelse på de store vejanlæg. En del af disse tilfælde er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, så jeg skal her indskrænke mig til at omtale de udtalelser, der er fremsat i forrige samling.

Der var først en forespørgsel om den jyske motorvej fra det ærede medlem hr. H. C. Toft, der spurgte mig, om jeg ville give tilsagn om, at bestemmelse om linjeføringen for denne vej træffes af folketinget. Jeg måtte jo hertil svare, at jeg ikke, medmindre de nugældende vejlove ændres, kunne fremsætte forslag her i tinget som af det ærede medlem ønsket. Dernæst vendte det ærede medlem hr. Horn ved behandlingen af forslaget om bundundersøgelser i Store-Bælt tilbage til det rent principielle spørgsmål, som han også tidligere havde berørt, om ikke nogle af fjerntrafikvejene burde laves som statsveje. Det ærede medlem hr. Holmberg fandt, at vi med 100 pct. refusion nærmede os statsveje, og fandt ikke længere den ved vejbestyrelsesloven tilvejebragte ordning af bestemmelsesretten betryggende. Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen stillede sig tvivlende over for, om den forestående motorvejsudbygning kan sikres på grundlag af den eksisterende lovgivning, ligesom det ærede medlem hr. Thestrup — på flere medlemmers vegne — ønskede behandling i tinget af den jyske motorvejs linjeføring. Ved drøftelsen om den nye Lille-Bæltbro kom man også ind på disse spørgsmål, og bl. a. fremhævede det ærede medlem hr. Niels Ravn, at han og hans parti i almindelighed ønskede det kommunale selvstyre bevaret, men dog erkendte, at der kan være specielle områder,